

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

28 oktober 1997

ONTWERP VAN DECREET

**houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer
van de Vlaamse Gemeenschap**

VERSLAG

van het Rekenhof

REKENHOF

N 14-1.499.329 B1

Brussel, 27 oktober 1997

Mijnheer de Voorzitter,

Naar aanleiding van het onderzoek van het ontwerp van decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap, doet het Rekenhof u hierbij zijn verslag met commentaar en opmerkingen geworden.

Een kopie van deze brief wordt heden, ter informatie, bezorgd aan mevrouw de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid.

Op last :
De Hoofdgriffier,

Het Rekenhof :
Voor de Eerste Voorzitter,

A. DUROI-VANHELMONT
Raadsheer

F. VAN DEN HEEDE

Aan de heer N. DE BATSELIER
Voorzitter van het Vlaams Parlement

1011 BRUSSEL

1. Algemene beschouwingen

1.1. Raakvlakken met de audit van het schuldbeheer door het Rekenhof

Naar aanleiding van twee brieven d.d. 15 en 16 oktober 1996 van de Voorzitter van het Vlaams Parlement, voert het Rekenhof een audit uit van het schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap. Een rapport met de resultaten van het onderzoek zal tegen begin volgend jaar worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement na een tegensprekelijke procedure met de minister te hebben uitgevoerd. Uit het onderzoek kan geconcludeerd worden dat het ontwerp van decreet in positieve zin reeds tegemoet komt aan een aantal bevindingen.

- Algemeen kan uit de inhoud van het ontwerp van decreet worden afgeleid dat de Vlaamse Gemeenschap een conservatieve en voorzichtige houding aanneemt t.o.v. het aangaan van risico's. Zo wordt bijvoorbeeld elke vorm van speculatieve activiteiten verboden in artikel 4, §1, 2°, van het ontwerp van decreet. Verder worden er via het ontwerp van decreet ook bijkomende maatregelen genomen tegen diverse risico's: rente-, wissel-, debiteuren- en liquiditeitsrisico.
- In artikel 4, §1, 1°, worden er duidelijke strategische doelstellingen bepaald die bovendien jaarlijks worden aangevuld met operationele normen (artikel 5) om de strategische doelstellingen te kunnen bereiken. Verder wordt er nu decretaal (art 12, §1, 1°) in een opvolging van het beleid voorzien doordat een interne auditafdeling de naleving van deze normen dient te verifiëren.
- De controlemogelijkheden van het Vlaams Parlement worden verbeterd doordat de operationele normen (artikel 5) bij de bespreking van de begroting in de Commissie voor Begroting en Financiën aan bod kunnen komen en doordat jaarlijks een verslag over het schuldbeheer zou worden overgelegd door de Vlaamse minister, bevoegd voor financiën (artikel 13).
- Ook de controlemogelijkheden van het Rekenhof worden verbeterd doordat de operationele normen die volgens artikel 5 jaarlijks zouden worden opgesteld, door het Rekenhof kunnen worden geëvalueerd in het kader van zijn informatieopdracht. Verder kan ook de respectering van die normen door het Rekenhof worden opgevolgd.
- De correctheid van de uitstaande vorderingen bij de financiële instellingen zou worden nagegaan door een interne audit (artikel 12, §1, 4°).

Anderzijds dienen op basis van de audit van het schuldbeheer opmerkingen te worden gemaakt betreffende de inhoud van het ontwerp van decreet, welke verder in dit verslag werden geïncorporeerd in de artikelsgewijze opmerkingen.

1.2. Alternatieve financieringen

Het ontwerp van decreet legt geen regels op met betrekking tot het gebruik van alternatieve financieringstechnieken zoals huurkoopovereenkomsten, sale-and-rent-back, lease-in-lease-out, ... die als een alternatief voor de gewone leningen kunnen worden beschouwd. Deze problematiek werd al herhaaldelijk uitvoerig behandeld door het Rekenhof¹. In het 9de boek van opmerkingen zal aan deze financiële constructies en de normen waaraan zij moeten voldoen een artikel worden gewijd. In de resolutie² betreffende het juridisch kader, het financieel belang en de audit van het controlesysteem van de Vlaamse Openbare Instellingen, goedgekeurd door het Vlaams Parlement in de zitting van 25 juni 1997³, werden volgende aanbevelingen geformuleerd: *“Er kan worden overwogen het aangaan van leningen slechts toe te staan voor zover alle toegekende dotaties zijn doorgestort aan de instelling in kwestie. Bovendien rijst hier de vraag of alternatieve financieringstechnieken zoals onroerende leasing, sale-and-lease-back en sale-and-rent-back, die thans frequent worden gebruikt in openbare instellingen niet moeten worden onderworpen aan voorafgaande machtigingen. Deze technieken beïnvloeden immers evenzeer de schuldgraad van de instellingen. Machtigingen om leningen aan te gaan of alternatieve financieringsoperaties door te voeren dienen voorafgaandelijk door het Vlaams Parlement te worden goedgekeurd.”*.

Om tegemoet te komen aan de inhoud van de resolutie zouden de bovenstaande bepalingen decretaal moeten worden geregeld. Ook zouden de in het ontwerp van decreet geformuleerde doelstellingen zoals het streven naar een optimale transparantie en controleerbaarheid (artikel 4, §1, 2°), alsmede de rapporteringsverplichting aan het Vlaams Parlement en de interne audit op de alternatieve financieringen van toepassing moeten zijn.

1.3. Definitie van Vlaamse publiekrechtelijke rechtspersonen

Het decreet dient nader te definiëren wat moet worden verstaan onder de notie “publiekrechtelijke rechtspersonen opgericht bij of krachtens een wet of een decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap” zoals die aan bod komt in de artikelen 2, 2° en 3°, 6, §2 en §4, 8, lid 1, 9, §1 en §3, en 10, lid 1. Het Rekenhof formuleerde een analoge opmerking bij het onderzoek van de artikelen 5 en 6 van het decreet van 8 juli 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1996⁴.

Wanneer deze instellingen strikt worden afgebakend als zijnde “opgericht bij of krachtens een wet of een decreet”, zoals trouwens was vooropgesteld in artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dan moet vastgesteld worden dat er momenteel een aantal instellingen buiten het toepassingsgebied vallen hoewel zij dezelfde karakteristieken

¹ - 8ste Bock van opmerkingen, Vlaams Parlement, Stuk 11 (1996-1997), Nr. 1, 12 november 1996, blz. 182-184 (onroerende huurkoopovereenkomst).

- 7de Bock van opmerkingen, Vlaams Parlement, Stuk 11 (1995-1996), Nr. 1, 10 november 1995, blz. 147-152 (de huurkoopovereenkomst inzake de vestiging van de Vlaamse regering op het Martelaarsplein), blz. 194-196 (onroerende leasing inzake het project Punt aan de Lijn).

² Vlaams Parlement, Stuk 644 (1996-1997) - Nr. 1, 23 april 1997, blz. 9.

³ Handelingen Vlaams Parlement (1996-1997), Nr. 50, 25 juni 1997.

⁴ Vlaams Parlement, Stuk 300 (1995-1996) - Nr. 2, 14 mei 1996, blz. 4.

vertonen als de zogenaamde “echte” Vlaamse openbare instellingen die formeel aan bovenvermelde definitie voldoen (bijvoorbeeld de NV Tunnel Liefkenshoek⁵). Ook rijst de vraag of filialen van openbare instellingen of rechtspersonen waarin het Vlaams Gewest rechtstreeks of onrechtstreeks participeert (vb. Aquafin), niet dienen te worden onderworpen aan het decreet.

Daarnaast dient opgemerkt te worden dat in artikel 9, §4, van het ontwerp van decreet ook gebruik wordt gemaakt van de term “instellingen van openbaar nut”, wat voor verwarring kan zorgen.

1.4. Organisatie van begeleiding en controle op VOI's i.v.m. het schuldbeheer

Gelet op het feit dat dit ontwerp van decreet een aantal bijkomende verplichtingen oplegt en sommige taken duidelijk aflijnt i.v.m. het kas- en schuldbeheer van de VOI's wenst het Rekenhof nogmaals het belang te benadrukken van een dienst belast met de coördinatie, de informatieuitwisseling, de beslissingen en controle i.v.m. het kas -en schuldbeheer van de VOI's.

De oprichting van dergelijke dienst werd al voorgesteld in aanbevelingen van de resolutie betreffende het juridisch kader, het financieel belang en de audit van het controlesysteem van de Vlaamse Openbare Instellingen, aangenomen in zitting van 25 juni 1997 door het Vlaamse Parlement:

- *“Daarbuiten kunnen instanties die een overkoepelende rol spelen met betrekking tot de VOI's, zoals de cel Coördinatie van Openbare Instellingen, die deel uitmaakt van de afdeling Budgettering van de ABAFIM-administratie, oplossingen aanreiken voor problemen die de individuele instelling overstijgen.”⁶*
- *“Het Vlaams Parlement beveelt uit efficiëntieoverwegingen de uitbouw van een administratieve dienst aan die een specifieke coördinerende en ondersteunende rol vervult t.o.v. VOI's. Daartoe moeten de nodige structuren, middelen en verantwoordelijkheden vastgesteld worden. Deze dienst kan enerzijds de informatie tussen de VOI's en de administratie kanaliseren, verwerken, controleren en centraliseren. Anderzijds kan hij een gepast toezicht organiseren op de uniforme uitvoering van gemeenschappelijke maatregelen ten opzichte van de VOI's.”⁷*

⁵ De behoefte waarvoor de maatschappij is ontstaan is er een van algemeen nut, nl. zorgen voor een adequate verkeersinfrastructuur (tunnel). In plaats van zelf in te staan voor de financiering en uitbating van de tunnel (cfr. Kennedytunnel) werd voor de Liefkenshoektunnel gekozen voor een alternatieve financiering, nl. de aannemers zouden de tunnel met eigen middelen bouwen en deze daarna zelf uitbaten (tunneltolgelden). Na allerlei problemen (verlieslatende uitbating, schadeclaims van aannemers tegenover Vlaams Gewest, ...) is het Vlaams Gewest in het kader van een dading (d.d. 16 mei 1995) voor 100% eigenaar geworden van de NV Liefkenshoektunnel (rechtspersoonlijkheid). Het Vlaams Gewest staat in voor de aanzuivering van de gebeurlijke exploitatietekorten, weliswaar onder de vorm van terugvorderbare voorschotten. Het Vlaams Gewest benoemt de bestuurders van de NV.

⁶ Vlaams Parlement, Stuk 644 (1996-1997) - Nr. 1, 23 april 1997, blz. 6.

⁷ Ibidem, blz. 7.

2. Artikelsgewijze opmerkingen

HOOFDSTUK I - Inleiding en definities

Artikel 2, 2°

De gehanteerde definitie “leningen aangegaan, ... waarvan het geheel van de kapitaalaflossingen en van de rentelasten ten laste komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap” is blijkbaar beperkter dan de tot hier toe gebruikte definitie van “indirecte schuld”. Bij het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997⁸ komen bijvoorbeeld onder het informatief overzicht van de indirecte schuld schulden van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij voor, waarvan de lasten slechts gedeeltelijk door de Vlaamse Gemeenschap worden gedragen.

Artikel 2, 3°

De omschrijving “het geheel van schulden” zou ook het bedrag aan alternatieve financieringen (bijvoorbeeld sale and lease back-schulden) moeten omvatten, vermits dit ook financieringen (schulden) zijn, ook al worden zij niet alsdusdanig in de balans weergegeven. Deze schulden zouden bijgevolg buiten het toepassingsgebied van dit decreet vallen. Een meer duidelijke definitie is daarom aangewezen.

HOOFDSTUK II - Doelstellingen en beperkingen

Artikel 4, §1, 1°

Uit de doelstellingen geformuleerd in artikel 4, §1, 1°, kan afgeleid worden dat een van de belangrijkste doelstellingen bestaat uit het streven naar een evenwicht tussen minimale rentelasten en minimaal renterisico, mits het naleven van een aantal principes. Om deze doelstelling te bereiken zouden volgens artikel 5 jaarlijks operationele normen bepaald worden. In de memorie van toelichting worden een aantal normen indicatief opgesomd. Een van de belangrijkste normen in het kader van het schuldbeheer is terug te vinden onder punt 2° b): “De directe en indirecte schuld tegen vlottende rente mag in totaliteit niet minder dan 10 % en niet meer dan 50 % van de totale uitstaande schuld bedragen.” De bedoeling bestaat erin jaarlijks in de operationele normen een verhouding vast te leggen, mits een marge van maximaal 10 %. Op die manier wordt getracht een schuldportefeuillestructuur te krijgen die beantwoordt aan de in artikel 4, §1, 1° beoogde doelstelling. Het Rekenhof wenst te vernemen op welke wijze (via welk model) de gewenste verhouding vast/vlottend door de Vlaamse Gemeenschap wordt bepaald. Verder rijst de vraag welke andere determinanten (bijvoorbeeld de “duration”⁹) buiten deze verhouding in aanmerking werden genomen ter bepaling van de ideale schuldportefeuillestructuur.

⁸ Vlaams Parlement, Stuk 14 (1996-1997) - Nr. 1.

⁹ De duration is een financieel begrip waarmee de intrestgevoeligheid van een obligatielening wordt berekend. Het geeft weer wat de gewogen gemiddelde looptijd is van een obligatielening, rekening houdende met de tussentijdse betalingen voor de eindvervaldag. Dit begrip kan echter ook gebruikt worden als determinant bij het schuldbeheer via het voordeel dat twee andere determinanten van het schuldbeheer, namelijk rente en looptijd, er in gecombineerd worden.

Artikel 4, §1, 1°, b)

In deze bepaling wordt decretaal vastgelegd dat de Vlaamse Gemeenschap volgend principe moet eerbiedigen: “het laten spelen van de concurrentie en het streven naar optimale financiële voorwaarden.” In de memorie van toelichting bij punt 1° b) wordt echter gesteld dat het niet de bedoeling is dat bij elke financiële verrichting een raadpleging dient te gebeuren, overeenkomstig de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten in werking. Het Rekenhof vraagt de minister het principe van de raadpleging verder uit te werken in duidelijke interne procedures die, buiten de gevallen waar de wet op de overheidsopdrachten het vereist, vermelden wanneer en op welke wijze de concurrentie moet worden geraadpleegd.

Artikel 4, §1, 2°

- Het Rekenhof stelt vast dat de Vlaamse regering niet is ingegaan op de aanbeveling van de Raad van State om bindende regels in het decreet zelf op te nemen, bijvoorbeeld inzake de in de toelichting aangehaalde norm dat debudgetteringen slechts kunnen worden aangegaan in de mate dat wordt aangetoond dat de globale lasten lager liggen dan bij de rechtstreekse financiering.
- Het is aan te bevelen de inhoud van het artikel op één lijn te brengen met het bepaalde in artikel 6, §4, dat stelt dat *“indekkingsprodukten slechts gewaarborgd worden voor zover zij een onderliggende financiering hebben of als aangetoond kan worden dat zij dadelijk gekoppeld worden aan een onderliggende financiering die binnen het jaar wordt opgenomen. Optionele constructies ter dekking van het renterisico kunnen slechts gewaarborgd worden voor zover zij opgezet worden met het oog op een risicoverlagend effect”*. Ook in de memorie van toelichting bij artikel 2, 7°, wordt benadrukt dat het belangrijk is dat indekkingsprodukten een onderliggende financiering hebben. Eenzelfde bepaling werd wel opgenomen onder artikel 123, 2°, h), van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1998, waarin de (operationele) normen worden vastgelegd die door het kas- en schuldbeheer moeten worden nageleefd. Daar deze bepaling geen “operationele” norm vormt, doch eerder een voorzichtigheidsprincipe in het kader van het schuldbeheer, stelt het Rekenhof voor, die bepaling in het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1998 te schrappen en op te nemen onder artikel 4, §1, 2°, van onderhavig ontwerpdecreet.

Artikel 4, §2

Sommige doelstellingen en beperkingen zijn ook van toepassing op “de debiteuren waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest waarborg verleent”. Er moet een controle zijn op de effectieve uitvoering of naleving van deze gedragslijnen door de instellingen (die van een waarborg genieten). Het artikel 12 blijft echter vrij vaag omtrent de controle op de

naleving door de instellingen. Dit artikel voorziet een interne audit die de naleving van de in hoofdstuk II vermelde doelstellingen en beperkingen en van de overeenkomstig Hoofdstuk III jaarlijks vastgelegde normen zal toetsen. Impliciet kan hieruit worden afgeleid dat dit dus ook de controle op de instellingen inhoudt, doch expliciet wordt niets vermeld.

HOOFDSTUK IV - Waarborgverlening

Artikel 6, §2

Het artikel bepaalt dat de looptijd van een waarborg nooit de economische levensduur van het onderliggend actief of project mag overschrijden en dat de karakteristieken van elke te waarborgen lening daarenboven afhankelijk dienen te zijn van het doel van de financiering. De vraag kan worden gesteld of het wel altijd mogelijk is een duidelijke band te leggen tussen de lening en de investering vermits:

- leningen ook globaal (en meestal berekend op basis van een globale financiering voor een groep van zeer verschillende investeringen, met verschillende bedragen en afschrijvingsperioden) worden aangegaan;
- de looptijd van de lening soms langer is en soms korter is dan de afschrijvingsperiode van het actief.

In de mate dat de looptijd van de lening korter is dan de afschrijvingstermijn van de investering zal de instelling herfinancieringsleningen aangaan waarbij de band lening - investering, zoals het ontwerp van decreet dit vereist, helemaal weg is. Voormelde gevallen zouden buiten het toepassingsgebied van het decreet vallen.

HOOFDSTUK V - Gecentraliseerd beheer

Artikel 9

Het begrip dotatie, zoals vermeld in §1, §3 en §4 dient nader te worden omschreven. De inhoudelijke onduidelijkheid van het begrip dotatie werd benadrukt in de door het Vlaams Parlement aangenomen resolutie betreffende het juridisch kader, het financieel belang en de audit van het controlesysteem van de Vlaamse Openbare Instellingen.¹⁰

Aan de onduidelijkheid wordt gedeeltelijk tegemoet gekomen in het samenwerkingsakkoord van 23 september 1997 dat werd afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Rekenhof. Ingevolge punt 6 van bijlage 1 "Module Begroting" van het samenwerkingsakkoord, zal bij de opmaak van begrotingen en begrotingsaanpassingen een lijst van basisallocaties vallend onder het CFO door de afdeling Financieel Management ter beschikking worden gesteld van de afdeling Budgettering en van het Rekenhof. Ingevolge artikel 9, §4, lid 2, van onderhavig ontwerp van decreet zal de Vlaamse regering elk jaar

¹⁰ Vlaams Parlement, Stuk 644 (1996-1997) - Nr. 1, 23 april 1997, blz. 4.

bij de aanpassing van de begroting een lijst over de toestand van de saldi verzenden aan het Vlaams Parlement.

In de mate dat door onderhavige decretale regeling ook nu de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij niet onderworpen zou worden aan het CFO, past het de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij een gemotiveerde decretale basis te verlenen voor zijn zelfstandig thesauriebeheer conform de door het Vlaams Parlement in zitting van 25 juni 1997 aangenomen resolutie¹¹ betreffende het thesauriebeheer van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij.

Artikel 10

Het Rekenhof wijst erop dat de draagwijdte van onderhavig artikel, waar het ontvangen van een dotatie ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap geen voorwaarde is, ruimer is dan de draagwijdte van artikel 9 van het ontwerp van decreet, waarin dit wel als voorwaarde wordt gesteld.

Het Rekenhof stelt zich de vraag wat de concrete implicaties zijn van de in dit artikel opgenomen bepaling waarbij de Vlaamse Gemeenschap als “lasthebber” kan aangeduid worden.

HOOFDSTUK VII - Interne audit

Artikel 12

In §1 worden een aantal normen of taken van de op te richten audit opgesomd waarbij vooral de nadruk wordt gelegd op het uitvoeren van tweedelijnscontroles, om zaken die niet werden gedetecteerd door de controles in de operationele diensten (eerstelijnscontroles) te melden aan de minister. Het Rekenhof beveelt aan dat de implementatie van de in het ontwerp van decreet opgelegde taken niet mag verhinderen dat er ook ruimte aan de interne audit wordt gegeven om het interne controlesysteem te kunnen evalueren¹², want hierin zit tenslotte de toegevoegde waarde van dergelijke afdeling. Dit is belangrijk omdat bij de Vlaamse Gemeenschap geen andere dienst de interne controle evalueert. Vervolgens kunnen bij het ontwerp van decreet vragen worden gesteld omtrent de reikwijdte van het controledomein. Door de opname van de auditfunctie in dit ontwerp van decreet wordt het domein beperkt tot het kas-, schuld- en waarborgbeheer en de activiteiten die daar betrekking op hebben. Er zijn echter nog heel wat andere beleidsdomeinen waar een controle door een interne auditafdeling zijn nut zou kunnen bewijzen.

¹¹ Handelingen, Vlaams Parlement, 1996-1997, Nr. 50, 25 juni 1997 (Vlaams Parlement, Stuk 655 (1996-1997) - Nr. 2, 27 mei 1997, blz. 4).

¹² Het evalueren van interne controlesystemen wordt door de beroepsorganisatie (I.I.A.) van interne auditoren als hoofdtak beschouwd.

HOOFDSTUK VIII - Rapportering

Artikel 13

Het dient decretaal te worden geregeld dat het Rekenhof in het bezit wordt gesteld van het rapport dat jaarlijks door de Vlaamse minister bevoegd voor financiën wordt opgesteld.

De minimum inhoud voor de rapportering aan het Vlaams Parlement zou best in het decreet worden vastgelegd. De volgende criteria zouden aan bod moeten komen:

- voldoende gedetailleerd en duidelijk gedefinieerd cijfermateriaal over de kastoestand, schuldpositie op korte termijn (openstaande vastleggingen) en op lange termijn (directe en indirecte schuld, inbegrepen alternatieve financieringen en debudgettering) en de aangegane verplichtingen uit verstrekte waarborgen, aangevuld met de nodige toelichtingen;
- verslag over de mate waarin de algemene doelstellingen en beperkingen zijn nagekomen;
- verslag over de mate waarin de operationele doelstellingen en beperkingen zijn nagekomen;
- samenvatting van de controlebevindingen van de interne audit, in de mate dat ze de betrouwbaarheid en volledigheid van de aan het Vlaams Parlement verstrekte informatie betreffen.

HOOFDSTUK IX - Fonds

Door de oprichting van het Vlaams Egalisatie Rente Fonds (VERF), een Vlaamse openbare instelling van categorie A, wordt een deel van het schuldbeheer, wat een kerntaak van de centrale overheid is, afgesplitst in een functioneel gedecentraliseerde dienst met eigen financiële en beslissingsautonomie. In dit kader wordt verwezen naar de resolutie betreffende het juridisch kader, het financieel belang en de audit van het controlesysteem van de Vlaamse Openbare Instellingen, waarin wordt gesteld *“Het is aangewezen te evalueren of de aard van de toevertrouwde opdrachten het bestaan van een van de centrale administratie onderscheiden, rechtspersoon rechtvaardigt, zeker voor de fondsen of papieren instellingen”*¹³.

Het is de bedoeling door de oprichting van het fonds de kasuitgaven inzake rente over de tijd heen te spreiden (intertemporele spreiding over de generaties heen). Om deze reden opteert men ervoor in jaren waarin de basisallocaties bestemd voor het verrichten van renteuitgaven een overschot vertonen, dit overschot toch te ordonnanceren ten voordele van de pararegionale A VERF. Men wenst met andere woorden in deze jaren de centrale kas meer dan strikt noodzakelijk te belasten en een parallelle kas aan te leggen, opdat men in geval van een latere renteopstoot, de extra-behoefte zou kunnen ondervangen vanuit de parallelle kas.

¹³ Vlaams Parlement, Stuk 644 (1996-1997) - Nr. 1, 23 april 1997, blz. 2.

Ten aanzien van deze doelstelling van voorzichtig beleid stelt zich de vraag welke de technische meerwaarde is van de creatie van een pararegionale A ten opzichte van een beleggingsrekening beheerd door het centrale bestuur. De financiële rekeningen van de “papieren” pararegionale maken met name logischerwijze evengoed deel uit van de centrale kas (de zogenaamde GS01-lijst bij het Gemeentekrediet) en vormen een kaseenheid met de rekeningen van het centrale bestuur. In een dergelijke constructie oefent de budgettaire aanrekening en de overheveling van de budget-overschotten geen invloed uit op het netto te financieren saldo (NFS).

Mocht men opteren voor een instelling met een van het centrale bestuur gescheiden kas (los van GS01-lijst), dan betekent zulks dat inderdaad een effectief gescheiden parallelle kas wordt gecreëerd. In dit geval oefent de ordonnancering en overheveling van de budgettaire overschotten van de ene kas naar de andere in gunstige jaren evenwel een negatieve invloed uit op het NFS (werkelijke uitgave), wat principieel moet worden verworpen in jaren van begrotingstekort (uitvoeringsbasis).

Artikel 14, §1

Het op te richten Vlaams Egalisatie Rente Fonds wordt onderworpen aan de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 in verband met de begroting, de rekeningen, het comptabiliteitsstelsel, het gezag en de controle op de instellingen van categorie A, voor zover er in het decreet niet wordt vanaf geweken. Het kan echter niet de bedoeling zijn dat het fonds niet ressorteert onder artikel 5 en 6 van het decreet van 8 juli 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1996¹⁴ noch onder het besluit van de Vlaamse regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse openbare instellingen.

Artikel 14, §2

Het is niet duidelijk waarom het Vlaams Egalisatie Rente Fonds, een Vlaamse openbare instelling van categorie A en bijgevolg ressorterend onder het hiërarchische gezag van de Vlaamse regering, een overeenkomst dient af te sluiten met de Vlaamse Gemeenschap.

¹⁴ - “Alle publiekrechtelijke instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest met uitzondering van (...) voeren een geïntegreerde budgettaire en economische boekhouding overeenkomstig de regels en een plan opgelegd door de Vlaamse regering” (artikel 5).

- “De Vlaamse regering dient uiterlijk op 15 maart van het jaar na het begrotingsjaar te beschikken over de jaarrekeningen van de publiekrechtelijke instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest waarop artikel 5 van toepassing is. De Vlaamse regering kan bepalen wat voor de toepassing van dit artikel onder jaarrekeningen moet verstaan worden” (artikel 6).

3. Materiële opmerkingen

Artikel 8

Inzake waarborgverlening is het terrein dat wordt bestreken en de gebruikte terminologie niet duidelijk. In artikel 2, 3° “Gewaarborgde schuld”, worden publiekrechtelijke rechtspersonen of lagere overheden aangeduid als mogelijke begunstigden van waarborgverlening terwijl in artikel 8 eveneens natuurlijke personen worden vermeld. In de toelichting bij artikel 8 wordt bijvoorbeeld ook verwezen naar waarborgen die worden verleend aan ondernemingen in het kader van de economische expansie, waarvoor een afwijkende bijdrage-reglementering bestaat. Kan het de bedoeling zijn dat die ondernemingen aldus ook bij de andere modaliteiten van de waarborgverlening van onderhavig ontwerp van decreet worden betrokken?

Artikel 9

In artikel 12 van het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1998 werd de bepaling opgenomen dat het eventuele netto-thesaurieresultaat van het beheer van de CFO-rekeningen, na afrekening van de aan de openbare instellingen toekomende intresten, wordt gestort in de algemene middelen van de Vlaamse Gemeenschap. Tenzij het de bedoeling is de bestemming van het netto-thesaurieresultaat jaar na jaar vast te stellen, is het aangewezen om deze bepaling op te nemen in artikel 9 van onderhavig ontwerp van decreet. Hierbij wordt verwezen naar de bedoeling van artikel 1bis, §2 van het decreet van 30 juni 1993 houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993.

Artikel 10, lid 2

De verwijzing naar §1 dient te worden vervangen door lid 1.

Artikel 12, §1, 4°

Indien de interne audit de correctheid van de uitstaande vorderingen van de financiële instellingen op de Vlaamse Gemeenschap (leningen) dient na te gaan, wordt onderhavige bepaling best in die zin aangepast.

Artikel 14, §4, 1°

Het is aangewezen de term “vastgelegde” te vervangen door “vastgestelde”, daar de bepaling anders zou slaan op de openstaande encours (of het verschil tussen de genomen vastleggingen en de aangerekende ordonnanceringen) op het einde van het begrotingsjaar, wat niet mogelijk is.